

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

2 V. an singulis actibus & momentis quasi contunuo meruerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

dem verbis colligi posset Beatam Virginem ab eo tempore, quo filium concepit, fuisse plenè, ac perfectè Beatam.

Ad ultimam coniecturam responderetur plenitudinem gratiæ Virginis non repugnare augmento, semper enim ab instanti conceptionis plena fuit: quia semper habuit quicquid pro temporis opportunitate conueniens fuit, & dignitatem eius decuit: semper tamen magis, ac magis impleri potuit, quia hoc ipsum eidem dignitati, ac meritis eius debitum erat. Quocirca, sicut dignitati matris non fuit debitum, vt ad statum gloriæ subitò tunc eleuaretur, ita neque, vt omne gratiæ augmentum illi conferretur: sed quod viatoris statui esset proportionatum, sufficiensque principium perueniendi ad statum gratiæ consummatæ; seu gloriæ Deiparæ consentaneum. Et hoc sensu etiam dici potest accepisse in conceptione filij omnem gratiæ perfectionem, non formaliter, sed quasi in radice. Quo sensu explicari etiam Bernardinus, & Damascenus possent. Sit ergo certum, Beatam Virginem quamdiu hic vixit, potuisse mereri.

SECTIO II.

Virum Beata Virgo in singulis actibus, singulisque momentis vite sue perfectè, & quasi continuè mereretur.

Exposita potestate merendi, quam Beata Virgo toto tempore vite habuit, sequitur, vt actum, seu perfectum exercitium huius potestatis explanemus. In qua re illud solum in genere certum est, Beatam Virginem meruisse suis actibus, perfectumque gratiæ augmentum consequutam esse, quoniam illa potestas non fuit otiosa, sed in actum prodijt multo perfectius, quam in cæteris iustis. Vnde Augustinus de bono coniugali, capite vigesimo quinto. *Quasi inquit, Maria merita, quis ignorat?* & Damascenus libro quarto, capite decimo quinto, creuisse dicit sicut *olivam fructiferam*. A nobis verò specialius explicandum est, qualis fuerit perfectio huius meriti, tam in multitudine actuum, quam in perfectione (vt ita dicam) intensiua, & extensiua, eiusque continuatione.

Dico ergo primo, Beatam Virginem per omnes ac singulos actus humanos, quos in mortali vita post primam sanctificationem exercuit, augmentum charitatis, gratiæ, & gloriæ meruisse. Dixi post primam sanctificationem, quia per actum, quo se ad illam disposuit, licet primam gloriam meruerit; non tamen gratiam, & augmentum eius, vt in superioribus docui. Probatur ergo, quia in primis Beata Virgo nullos habuit actus indeliberatos, neque inter deliberatos habuit aliquem malum (vt in superioribus demonstratum est) ergo omnes actus eius fuerunt moraliter boni (quia non datur actus indifferens in indiuiduo, in eo præsertim qui perfectò modo operatur) ergo omnes fuerunt meritorij, quia (vt per se credibile est) omnes actus suos frequenter referebat in DEVM magna charitate dilectum, quia nullum habebat inordinatorum affectuum impedimentum. Vnde verisimile est frequentissimè, ac ferè sine intermissione, quamdiu vigilabat, de Diuinis rebus cogitasse, mentemque suam in Deo fixam habuisse. Cum enim plenum dominium suorum actuum haberet, nunquam præter voluntatem suam distrahebatur, voluntariè autem non auertebat mentem à Diuina contemplatione, nisi fortasse corpo-

ris imbecillitas; aut necessitas eam compelleret, quod raro accidere poterat. Ad externas enim actiones peragendas satis erat interiorem mentis attentionem remittere, quanquam non omnino suspenderetur: vt autem corruptibile corpus id ferre posset, in causa erat, quod summa facilitate, & iucunditate in Diuinis meditationibus versabatur. Testis est Ambrosius, libro secundo, de Virginibus in principio, qui eleganter virtutum officia, quibus Beata Virgo apud Deum promerebatur, describit. Inter alia, *Intenta, inquit, operi, verecunda sermone, arbitrium mentis solita non hominem, sed Deum querere, & infra. Vt ipsa corporis species simulacrum fuerit mentis; figura probitatis, & iterum, Hac ad ipsos ingressus Angeli inuenta domi in peneralibus sine comite, ne quis intentionem abrumperet, ne quis obstreperet. Neque enim comites feminas desiderabat, quæ bonas comites cogitationes habebat.* Nihil ergo in singulis operationibus Beatæ Virginis ad rationem meriti de condigno deesse poterat.

Dico secundo. Ita meruit per singulos actus, vt augmentum statim augmentum gratiæ, quod promerebatur, obtineret. Hæc conclusio probari potest iuxta varias Theologorum sententias, de augmento gratiæ, & charitatis per nostra merita. Quidam enim existimant omne gratiæ augmentum, quod iustus meretur (sive per intensos, sive per remissos actus illud mereatur) statim conferri. Quæ sententia valde probabilis semper mihi visa est, quia meritum est sufficiens causa præmij, & idè, si ratione status non repugnat, statim confertur. Et in hac sententia, conclusio posita euident est. Alij verò censent, non dari statim augmentum gratiæ, nisi meritum eius in actu intensiori, ac feruentiori fundetur: & in hac sententia probanda est conclusio sumpto alio principio, scilicet Beatam Virginem semper respondisse Diuinæ gratiæ vocanti, tantumque cooperatam fuisse, quantum poterat iuxta mensuram Diuinæ gratiæ, quæ illi conferebatur. Quod probo primò, quia quicquid perfectionis in genere gratiæ sanctificantis alicui puræ creaturæ concessum est, non est Beatæ Virgini denegatum (vt initio huius materiæ ostendimus) sed illa gratiæ perfectio data in primis est Angelis sanctis (vt constat ex prima parte quæstione 62. articulo sexto) & nonnullis hominibus saltem aliquo tempore vitæ, vt Beato Francisco post vocationem suam, vsque ad mortem: quod facilius credi potest de Paulo, ac reliquis Apostolis: & per se probabile est, in tanta multitudine, ac varietate donorum gratiæ, hoc etiam fuisse aliquibus hominibus diuinitus datum, maximè igitur Beatæ Virgini. Secundo ita explicatur, quia in Beata Virgine nihil fuit, quod eam impediret, ac retardaret, quominus Diuinæ gratiæ cooperatur quantum posset, quia ne habebat formitem, neque vllam potentiarum deordinationem: ergo sicut sancti Angeli propter hanc causam omnino cooperati sunt Diuinæ gratiæ, ita etiam Beata Virgo. Præsertim: quia licet in conditione naturæ esset inferior, in diuinis donis erat superior, & ab Spiritu Sancto facile poterat tam accommodatè, tamque suauiter semper moueri, vt pro mensura vocationis responderet. Ex hoc ergo principio ita concludo: Beata Virgo quando amabat Deum semper operabatur ex tota efficacia charitatis, & gratiæ, tam habitualis, quam actualis, seu mouentis: ergo semper ita operabatur, vt mereretur augmentum gratiæ, & se disponeret ad illud statim obtinendum. Probatur consequentia, quia verisimile est actum sic elicitum à charitate esse intensiorem habitu, à quo procedit, quia habitus de se est sufficiens principium actus æqualis, quod si accedat specialis DEI motio, facile elicit intensiorem. Quod si quis contendat, Beatam

Vir-

August.

Damasc.

De singula
vita Virgo
augmentum
gratiæ me-
ritatur, &
gloriæ.

Virginem non semper habuisse motionem, qua in-
tenius operaretur, in hoc non multum contendam,
quia res incerta est, quamvis pietati magis consen-
taneum sit, aliud, & excellentius de Virgine sentire.
Ad probandam verò consequentiam illatam satis
esse existimo, quod Beata Virgo (vt dixit etiam San-
ctus Bernardus dicto serm. 51. cap. 3.) *nil vnquam
elegit, nisi quod ei sapientia diuina demonstrabat, tantum-
que semper dilexit Deum, quantum à se diligendum exi-
stimauit.* Quid enim amplius in homine viatore de-
siderari potest, quo se ad recipiendum gratiæ aug-
mentum disponat, quam quod cum diuina, & ex
diuina gratia operetur, quantum iuxta mensuram
diuinæ motionis potest? Si enim Deus non denegat
suam gratiam facienti ex prior gratia quod in se est,
quomodo negabit præmiū augmenti gratiæ fa-
cienti quantum ex diuina gratia potest ad illud me-
rendum? Certè qui plus requirit, impossibilem con-
stituit huius augmenti consequentiam in hac vita,
idq; sine fundamento, & præter diuinæ gratiæ libe-
ralitatem, vel potius præter diuinæ iustitiæ in re-
munerandis meritis æquitatem, & præter inarmo-
rum hominum necessitatem, & vtilitatem. Ex qua
ratione, cum proportionem applicata, idem conclu-
di potest de omni merito Beatæ Virginis fundato in
quibuscunq; actibus, quarumcunq; virtutum, & de
quacunque latitudine, ac multitudine meritorum,
vel ex multitudine actuum, vel ex continuatione,
ac perseverantia proveniente. Nam cum Beata Vir-
go omnibus ijs modis meruerit operando perfecte,
& ex tota efficacia suæ gratiæ, & auxilij, statim
obtenebat quidquid gratiæ merebatur: quia facie-
bat, quod in se erat ad id obtinendum: nihil autem
aliud desiderari potest, vt dictum est.

Dico tertio, Beata Virgo meruit per actus perfe-
ctissimos tam vitæ actiue, quam contemplatiue.
Hanc conclusionem pono ad explicandam amplius
perfectionem huius meriti, simulq; declarandam
eximiam, ac perfectissimam rationem viuendi, &
aptissimam ad sanctitatem agendam, quam Bea-
ta Virgo in hac vita habuit. Et primum in genere
probari potest, quia perfectissimus status hominis
vtamq; vitam actiuam, & contemplatiuam, com-
plecti debet, vt Diuus Thomas docet Secunda.
Secunda, quæst. 188. articulo sexto, & infra quæstion.
40. articulo primo ad secundum. Vbi hanc viuendi
rationem dicit Christum assumptisse: maxime autem
decuit Virginem imitari filium, & post illum,
perfectissimum viuendi modum habere. Secundo
declaratur breui discursu facti de vita Deiparæ,
quam in tria potissima tempora parti possumus.
Primum protenditur vsque ad filij conceptionem,
de quo supra initio disputationis. Septima ex anti-
quorum Patrum scriptis ostendimus, Beatam Vir-
ginem in templo habitasse, ibiq; diuinæ contempla-
tioni potissimum vacasse, & ardentissimis deside-
riis, ac orationibus Melsiæ aduentum impetrasse,
ac promeruisse. Addit verò Ambrosius libr. secun-
do de virginibus in principio, non caruisse tunc Vir-
ginem perfectissimo exercitio virtutum ad vitam
actiuam pertinentium, inter alia, *Quid ego, inquit,
exequar ciborum parsimoniam, officiorum redhibitionem,
alterum vitæ naturam superuisse, alterum pene ipsi na-
turæ defuisse? Illic nulla intermissa tempora, hinc conge-
minatos ieiunio dies, & si quando resciendi successisset vo-
luntas, cibus plerumq; obuius, qui mortem arceret, non de-
licias ministraret.* Vbi quamquam Ambrosius, non
loquatur in particulari de hoc tempore, sed gene-
ratim de tota vita Virginis: tamen, quæ dicit, ad il-
lam maxime ætatem sunt accommodatissima. Re-
fert præterea Sabellius libro secundo exemplor-
um capitulo quarto, & nono, & libro octauo, ca-
pitul. quarto, ex quadam antiqua traditione, soli-
tam fuisse Virginem tota hac ætate à primaluce ad
tertiam diei horam contemplationi, ac rebus sacris

vacare: deinde verò vsque ad meridiem operi alicui
incumbere: reliquam verò diei partem sacræ lectio-
ni, & orationi impendere. Quod etiam ita fuisse re-
uelatum sanctæ Brigittæ refert Catifius, qui de hac
ætate Virginis latè disputat. libro de Beata Maria:
capitulo 12. & 13.

Secundum tempus durauit ab Incarnatione vs-
que ad Ascensionem Domini, in quo excellentiora
opera vtriusque vitæ exercuit: tum quia maiori
semper gratia, & sanctitate pollebat: tum etiam quia
maiores opportunitates perfectius operandi na-
ta est. Primo enim ad hoc tempus spectat singulare
illud meritum fidei, charitatis, obedientiæ, & hu-
militatis, quod in ipsa filij conceptione enituit,
quando suum consensum præstitit. Vt mirum in
modum ponderat, & exaggerat Bernardus Sen-
nensis sermone 51. Ponderant etiam Ambrosius
libro secundo in Lucam. Bernardus in homilijs in
Missis est, & Laurentius Iustinianus sermone de An-
nunciatione. Deinde quod ad vitam contemplati-
uam pertinet, plurimum ad perfectionem eius con-
tulit præsentia filij, qua semper fruebatur, & ad il-
lum amandum non tantum gratiæ, sed etiam na-
turæ impetu ferebatur, vt recte notauit Anselmus,
lib. de excellentia Virginis, capite 5. Accedit quod
sedens secus pedes filij audiebat verbum illius, nunquam
enim ferè à filio discedebat: propter quod Epipha-
nius hæref. 78. eam vocat, *Perpetuam Iesu sectatricem.*
Quod si audiendo verba Simeonis, vel aliorum,
culto diebat ea, *conferens in corde suo*, quid audiendo
verba filij existimandum est effecisse? Deniq; quod
ad vitam actiuam spectat, in hac ætate exercuit sum-
ma pietatis officia erga filium: sponso etiam suo mi-
nistravit, ac familiæ curam gessit. Et (quod caput
est) maximos labores, & dolores simul cum filio
sustinuit, vt rectè considerauit Anselmus libro de
excellencia Virginis, capite quinto, & eleganter Ru-
pertus 3. libro in Cantica, in fine: Item Petrus Da-
mianus sermone primo, de natiuitate Beatæ Ma-
riæ.

Tertium tempus durauit vsque ad Beatæ Vir-
ginis obitum, quo tempore celestem quandam vi-
tam egisse nemo pius dubitare potest. Vnde (vt est
apud Sabellium supra, & Nicephorum libro se-
cundo Histor. capit. 3.) post Christi mortem in Io-
annis domo habitauit, priuatamq; & ab hominum
consortio semotam vitam egit, vbi filij absentiam
perpetua illius consideratione, & charitate compen-
sabat. Vnde Laurentius Iustinianus sermone de As-
sumptione, de hac ætate Deiparæ loquens, inquit,
Nullus ardorem Virginis sufficit explicare, quanto desideo-
rum cremabatur incendio, quam crebris suspirijs angebatur,
& alia, quæ eleganter persequitur, & Rupertus li-
bro quinto in Cantica, cuius magnam partem in ex-
plicanda altissima Virginis contemplatione ponit.
Nec verò huic temporis exercitium actiue vitæ de-
fuit: quin potius, cum alijs temporibus actiuam vi-
tam circa corporales actus exercuisset, in hoc terti-
pore illam in spiritualibus actibus, qui ex suo genere
perfectiores sunt, exhibuit. Nam (vt sub nomine
Hieronymi refertur sermone de Assumptione, & se-
quent. disputat. latius dicemus) Apostolos docuit,
& Lucam Euangelistam de mysterijs fidei instruxit.
Et credibile est in consolandis, ac spiritualiter iu-
uandis alijs fidelibus sæpè occupatam fuisse: Vnde
Beatus Ignatius epistol. 3. ad Mariam, eam depre-
catur, vt se confortare, & consolari dignetur, ad
quem Beata Virgo rescriptit, eum confirmans in
fide, & ad persecutiones sustinendas erigens, ei-
que aduentum suum cum Ioanne Euangelista ad
Antiochenam Ecclesiam inuiscendam pollicetur.
Et Epiphanius hæref. 78. dubitat, an Beata Virgo
cum Ioanne in Asiam profecta sit: Patres autem
Concilij Ephesini, capite 27. tom. 2. af-
firmant ipsam cum Ioanne Euangelista Epheso-
rum

Bernard.

Maria per
actus perfe-
ctissimos vi-
tæ actiue &
contempla-
tiue meruit.
D. Thom.

Modus vi-
uendi Vir-
ginis vsque
ad filij con-
ceptionem.

Ambro.

Sabellius.

Modus vi-
uendi Ma-
rie ab in-
carnatione
vsque ad A-
scensionem
Domini
Bern. Sen.
Ambros.
Lau. Iustin.
Anselm.

Epiphanius.

Anselm.
Rupert.
Pet. Dam.

Modus vi-
uendi Ma-
rie in nouis-
simo vita
tempore.
Sabellius.
Niceph.
Lau. Iust.

Hieron.

Ignatius.

Epiphanius.

Conc. Ephes.
rum

rum ciuitatem incoluisse. Quod si ita factum est, propter proximorum salutem, & Ecclesie augmentum in dubio peractum est. Constat igitur Beatam Virginem in toto vitæ suæ progressu perfectissimas operationes actiue, ac contemplatiue vitæ exercuisse, quas eleganter describit Ignatius epistol. 1. ad Ioannem Euangelistam, ubi post multa ita concludit. *Sicut nobis à fide dignis narratur, in Maria matre Iesu humane nature natura sanctitatis Angelica copulatur, & hæc talia excita uerunt viscera nostra, & cogunt valde desiderare aspectum huius, si fas est fari, celestis prodigij, & sacratissimi spectaculi.* Cuius epistolæ meminit etiam Bernardus, sermone 7. in Psal. 90.

Dico quarto. Verisimile est, Beatam Virginem toto tempore vitæ suæ continuè meruisse, & in gratia creuisse. Hæc conclusio duplicem potest habere sensum, & in utroque est pia, & probabilis, in altero autem certior. Docet illam Albert. Magnus, libro de Beata Virgine, capite 1.6. & 177. & 197. Vbi dicit nouum priuilegium Virginis fuisse, quia quolibet tempore meruit. Quod dictum refert & approbat Antoninus. 4. part. titul. 15. cap. 20 §. 6. Idem tenet Bernardinus de Busto. 4. part. serm. 9. §. ultimo, dicens non esse dubitandum, quin à primo instanti vsus liberi arbitrij vsque ad suum felicissimum transitum semper fuerit in actu merendi. Indicat Canisius libro 5. capite 1. in illo verbo, *Cuius vita iugis, & continua quedam fuit contemplatio*, & alios statim referemus. Potest autem hæc conclusio intelligi, vel de tempore, quo vigilabat, & hoc sensu non solum est verisimilis, sed etiam certa, quia quādiu ratione vsa sit, sine ulla intermissione semper est bene operata, vt rectè dixit Ambrosius libro 2. de virginibus in principio. Et patet, quia cum haberet perfectum dominium suorum actuum, nunquam est indeliberatè operata, nec verò cessare omnino poterat ab omni actu externo, & interno: tum quia hoc ferè est humano modo impossibile: tum etiam quia in homine vtente ratione, & potente aduertere, nonnulla culpa esset, sic otiosum manere, semper ergo ex quo permanentem vsu rationis habuit, aliquem actum liberum exercuit, vel internum tantum: vel simul externum: ergo continuè bene operata est: ergo continuè meruit: vtrique consequentia constat ex principiis positis. Alio ergo modo intelligi potest conclusio etiam de tempore, quod somno tribuebat, & hoc sensu est incerta, sed quod sit verisimilis probari potest. Primo testimonio Bernardini Senensis dicto sermone 51. art. 1. Vbi ex sua, & aliorum sententia dicit, non fuisse somno impeditam, quominus libere in Deum conuerteretur, & assert coniecturam, quia hoc priuilegium aliquibus sanctis pro aliquo vitæ tempore concessum est. Accommodat etiam illud Ierem. 1. *Virgam vigilantem ego video.* Idem habet in 3. opere sermonum tractatu de Beata Virgine sermo. 4. art. 1. cap. 2. ubi dicit, etiam cum dormiebat, fuisse Virginem in altiori contemplatione, quam fuerit aliquis alius dum vigilaret. Vnde illi attribuit verba illa Cant. 5. *Ego dormio, sed cor meum vigilat.* Quæ eleganter de Virgine exponit Rupertus, libro 5. in Cantica. initio, ubi inter alia inquit. *Multarum quoque animarum fuit, & est, non solum secundum similitudinem orio sancto dormire, id est, à terrenis curis vacare, & in celestibus per contemplationem corde vigilare: verum etiam eodem modo, quo & Iacob dormiuit, secundum corpus dormire, & secundum animam, celestia videre, sed tu, o Cælum Dei, vnica sedes Domini, in utroque vigilandi modo cunctis mortalibus, siue terrenis hominibus longè eminentior exististi, longè studiosior ad contemplandum eum, in quem desiderant angeli prospicere, atque aptior fuisti. Fauer huic sententiæ Ambrosius libro. 2. de virginibus in principio dicens, *Dormire non prius cupiditas, quam necessitas fuit: & tamen, cum quiesceret corpus, vigilaret**

animus, qui frequenter in somniis aut lectis repetit, aut somno interrupto continuat, aut disposita gerit, aut gerenda prænuntiat. Quæ verba tractans Canisius libr. 1. cap. Canis. 13. in hanc sententiam inclinat, quam etiam tenet Bernardus. Bernardinus Busto in Mariali. 3. p. sermon. 1. p. 3. & Busto Dionysii. Richelius in illud Cantic. 5. *Ego dormio, & cor meum vigilat*, art. 18. Et confirmari potest ex Augustino 5. contra Iulian. cap. 9. Vbi de hominibus in statu innocentia inquit: *Tam felicia erant somnia dormientium, quam vita vigilantium.* Ergo maiori ratione possumus de Beata Virgine dicere, tam felicem fuisse dormiendo, quam vigilando. Quidquid enim perfectionis gratia in illo statu communicatum est, illi non est denegatum. Ex quo aliam sumo confirmationem, quia angelis sanctis datum est, vt ex quo in primo instanti suæ creationis conuerterentur in Deum, nunquam ab illius actuali amore cessauerint, sed hoc donum maximè pertinet ad perfectionem charitatis, & sanctitatis, ergo credi potest communicatum esse Beate Virgini. Præterea, si verum est Beate Virgini datam esse aliquam scientiam, seu cognitionem per se infusam, qua vti posset sine conuersione ad phantasmata, facile intelligimus etiam in somno potuisse illa scientia vt, & consequenter meritorie per voluntatem operari, quia hæc non pendet à corpore, si intellectus expeditus sit ad cogitandum, & proponendum obiectum: est autem probabile Beatam Virginem præditam fuisse hac scientia, vel toto, vel maiori tempore vitæ suæ. Est ergo verisimilis hæc sententia, quanquam in re admodum incerta, vt nihil constanter affirmare possumus.

Addo tamen, licet demus hoc meritum propter somnum, & corporis imbecillitatem interdum interruptum esse: nihilominus tam breuem fuisse illam moram, totque diuinis cogitationibus fuisse interceptam, vt morali quodam modo possit hoc meritum appellari continuum, Beata enim Virgo partim propter optimam corporis temperiem, partim propter moderatissimam viuendi rationem exigui temporis somno indigebat, & ex virtute perfecta, qua corpus suum affligebat, magnam etiam illius temporis partem vigilijs, & orationi tribuebat. Vnde Bernardinus, ac Bonauentura, & Canisius supra, varias reuelationes referunt, quibus nonnullis hominibus patefactum fuit, solitam fuisse Beatam Virginem ferè integras noctes infomes meditando, ac orando traducere, & ipso eo tempore, quo dormiebat, credi potest solitam fuisse, præ nimia Charitate, qua Deum diligebat, frequenter excitari à somno, ac statim animum suum in Deum eleuare. Hoc enim experimento constat accidere, & ex diuina gratia concedi multis, qui diuina charitate flagrant, præsertim eo tempore, quo de rebus diuinis frequentius cogitant, & in actibus diuini amoris sæpius, ac feruentius exercentur: hæc enim animi promptitudo, atque facilitas ad efficiendos huiusmodi motus in Deum maior fuit, ac perfectior in Beata Virgine à principio vitæ, quam fuerit in quocunque alio sancto eo tempore, quo maiorem perfectionem, & deuotionem consequutus est, vt ex supra dictis de perfectione primæ sanctificationis Virginis satis constat.

SECTIO III.

An Beata Virgo aliquod augmentum gratiæ obtinuerit ex opere operato, & quibus modis.

Quod Beata Virgo magnum gratiæ augmentum ex opere operato fuerit consequuta, dubitari non